

Reactie Landstede Groep - Internetconsultatie MBO-verklaring

De Landstede Groep heeft kennis genomen van het voornemen van het Ministerie van OC&W om de MBO-verklaring vanaf augustus 2021 in te voeren. De MBO-verklaring vervangt de instellingsverklaring.

Algemene reactie op de MBO-verklaring

Wij zien de maatschappelijke meerwaarde om aan **voortijdig schoolverlaters** een document mee te geven waar naast behaalde examenresultaten ook onderwijsresultaten en een praktijkverklaring van de beheersing van aantoonbare werkprocessen in de BPV, op vermeld staan. Dit moet voor deze groep leiden tot een certificaat dat civiele waarde geeft op de arbeidsmarkt of vervolgopleiding. Wij twijfelen ernstig aan het civiel effect. Daarbij moet het ons inziens ook niet de 'makkelijke weg' worden om voor een MBO-verklaring te gaan in plaats van voor een officieel diploma. We zetten immers in op het behalen van een volwaardig diploma c.q. startkwalificatie.

Het MBO staat voor opleidingen die afgesloten worden met een examen, dat leidt tot een diploma. Dit is ook herkenbaar voor de arbeidsmarkt.

De waarde van een MBO-verklaring voor deze doelgroep lijkt voor de arbeidsmarkt gering. Het geeft hoogstens een indicatie wat een student heeft gedaan op zijn opleiding. En in dat geval is de praktijkverklaring van grotere waarde, want afgegeven door een bedrijf.

Voortijdig schoolverlaters hebben behoefte aan een document waar ze, als ze weer opnieuw starten met een opleiding, vrijstellingen kunnen aanvragen voor onderdelen die ze al eerder hebben afgerond met een examen. De huidige instellingsverklaring voorziet hier al in. De MBO-instellingen mogen al verkorte leerroutes aanbieden, en de MBO-verklaring zal daar weinig aan bijdragen.

Wij zien wel meerwaarde om de MBO-verklaring in te voeren voor activiteiten **in het kader van LLO**. Zo participeert Landstede in twee pilots voor praktijkleren met een praktijkverklaring. Daarbij is sprake van een duidelijke opdrachtgever/samenwerkingsverband waar de MBO-verklaring een afronding vormt van een traject.

Wij twijfelen ook sterk aan het **verplichtende** karakter. Het zal leiden tot (veel) extra administratieve handelingen door de MBO-instellingen. Behalve het verstrekken en ondertekenen van een verklaring, zal ook discussie ontstaan hoe beschreven moet worden welke onderwijsactiviteiten door de student zijn "behaald". Hier zitten al verschillen in tussen opleidingsteams binnen een instelling, maar de verschillen worden nog veel groter tussen MBO-instellingen onderling. Wij denken dat het belangrijk is om de verantwoordelijkheid voor het al dan niet afgeven van een MBO-verklaring neergelegd moet worden bij de voortijdig schoolverlater zelf, zoals nu ook het geval is bij de instellingsverklaring.

Verder wijzen we op de verwarring die kan ontstaan voor de specifieke doelgroep uit het **VSO**. Zij werken ook met de zogenaamde Boris-verklaring. Deze verklaring overlapt voor een deel de MBO-verklaring. Het meegeven van twee verklaringen aan deze doelgroep raden we af.

Ook zijn we het fundamenteel oneens met de keuze om de **examencommissies** verantwoordelijk te maken voor het ondertekenen van de MBO-verklaring. De examencommissies hebben een borgende taak om toezicht te houden op de kwaliteit van examinering. Het ondertekenen van diploma's, mbo-certificaten en instellingsverklaringen maken onderdeel uit van hun taak conform de WEB.

Zij zijn echter niet verantwoordelijk voor onderwijs en BPV en kunnen hier ook geen kwalitatief oordeel over geven. Ons dringende advies is om de verklaring te laten ondertekenen door het bevoegd gezag (gedelegeerd aan de schoolleider) en alleen de instellingsverklaring te laten ondertekenen door de examencommissie.

In een voorlichtingsbijeenkomst van de MBO-Raad in mei 2020 werd dit ook door veel MBO-instellingen onder de aandacht gebracht. De ambtenaar van OC&W gaf toen aan dat deze keuze vooral was gemaakt om het civiele effect verder te versterken en de examencommissies alleen maar formeel moesten tekenen. Dit kan niet de bedoeling zijn van deze regeling. Er is altijd een kwaliteitsborging nodig dat hetgeen verklaard is, ook herleidbaar is tot concrete activiteiten en inspanningen.

Reactie op onderdelen van het model van de MBO-verklaring

Opmerkingen over de opbouw van de MBO-verklaring:

- Examenresultaten:

- Kerntaken toevoegen bij specifieke examenonderdelen (dit staat wel op de instellingsverklaring, en geeft meer inzicht dan alleen de naam van het examen)
- Generieke examens: voor Engels worden de losse onderdelen beschreven, voor Nederlands niet, waarom is dit?
- Resultaten beroepspraktijkvorming:
 - Hier mist ruimte om de beoordeling in te vullen (er staat alleen dat de student het met een positieve beoordeling heeft afgerond).
- Overige resultaten:
 - Het onderdeel 'voortgangstoetsen' past niet bij de onderwijsvisie van onze school. Daarnaast denken wij dat het belangrijk is om onderscheid te maken tussen formatief en summatief, waarbij de MBO-verklaring gericht is op het summatieve deel.